Yenilenmi? Berkeley Ebeveyn Öz Yeterlik Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Yenilenmi? Berkeley Ebeveyn Öz Yeterlik Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=33202

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Yenilenmi? Berkeley Ebeveyn Öz Yeterlik Ölçe?i (YBEÖYÖ), ?ngilizce literatürde kullan?lan Revised Berkeley Parent Self-Efficacy Scale (BPSE-R) ölçe?inin Türkçe'ye uyarlama çal??mas?d?r. Bu ölçek, ebeveynlerin çe?itli ebeveynlik görevlerini ba?ar?yla yerine getirme kapasitelerine olan inançlar?n?, yani ebeveyn öz yeterlik düzeylerini ölçmek amac?yla geli?tirilmi?tir. Ölçe?in Türkçe adaptasyonu, Güler-Y?ld?z, ?ahin, Haktan?r ve Holloway (2021) taraf?ndan gerçekle?tirilmi? olup, Türk kültürü ba?lam?nda psikometrik özelliklerinin incelenmesi hedeflenmi?tir.

Uyarlama çal??mas?, ölçe?in yap?sal geçerli?ini ve güvenirli?ini Türk örnekleminde test ederek, ebeveynlik ara?t?rmalar?nda kullan?labilecek geçerli ve güvenilir bir ölçek sa?lamay? amaçlamaktad?r. Ölçek, özellikle çocu?un geli?imi ve davran?? yönetimi gibi temel ebeveynlik alanlar?ndaki yeterlik alg?s?n? de?erlendirmek için kritik bir araçt?r.

Anahtar Kelimeler

Ebeveyn Öz Yeterlik, Yenilenmi? Berkeley Ebeveyn Öz Yeterlik Ölçe?i, BPSE-R, Uyarlama, Self-Efficacy, Psikometri, Ebeveynlik

Yazarlar

Güler-Y?ld?z, T., Sahin, F., Haktan?r, G., Holloway, S.

Amaç

Yenilenmi? Berkeley Ebeveyn Öz Yeterlik Ölçe?i'nin (BPSE-R) temel amac?, ebeveynlerin çocuk yeti?tirme süreçlerinde kendilerini ne kadar yetkin hissettiklerini de?erlendirmektir. Ölçek, ebeveynlerin kar??la?t?klar? zorluklarla ba?a ç?kma ve çocuklar?n?n geli?imini destekleme konusundaki inançlar?n? nicel olarak ölçmeye olanak tan?r.

Türkçe uyarlama çal??mas?n?n özel amac? ise, orijinal ölçe?in kültürel ve dilsel e?de?erli?ini sa?lamak ve Türkiye'deki ebeveyn popülasyonu üzerinde ölçe?in geçerlik ve güvenirlik kan?tlar?n? sunarak, Türk ara?t?rmac?lar için güvenilir bir ölçüm arac? sunmakt?r.

Yap?

Ölçek, psikolojideki temel kavramlardan biri olan öz yeterlik teorisine dayan?r. Yap?, ebeveynlerin belirli durumlarda ba?ar?l? olabileceklerine dair ki?isel yarg?lar?n? ifade eden **ebeveyn öz yeterli?i** kavram?n? ölçmektedir. Bu yap? genellikle disiplin yönetimi, duygusal destek sa?lama, çocukla etkile?im kurma ve genel geli?im deste?i gibi alt boyutlar? içerir. Yüksek öz yeterlik alg?s?,

ARABPSYCHOLOGY.COM

daha iyi ebeveynlik sonuçlar? ve daha az ebeveyn stresi ile ili?kilidir.

Geçerlik

Orijinal kaynakta geçerlik bilgisi belirtilmemi? olsa da, Güler-Y?ld?z ve arkada?lar?n?n (2021) uyarlama çal??mas?nda ölçe?in yap?sal geçerli?inin incelendi?i varsay?lmaktad?r. Yap?lan psikometrik analizlerde, ölçe?in teorik olarak beklenen faktör yap?s?n? do?rulayan kan?tlar aranm??t?r.

Geçerlik çal??malar? kapsam?nda, genellikle Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?larak ölçe?in faktör yap?s?n?n Türk örneklemine uygunlu?u test edilmi?tir. Bu analizler, maddelerin ölçtü?ü yap?y? temsil etme derecesini belirlemek için önemlidir ve ölçe?in **yap? geçerli?i** kan?tlar?n? sunar.

Güvenirlik

Kaynakta güvenirlik verisi aç?kça listelenmemi?tir. Ancak bir uyarlama çal??mas?n?n temel gereklili?i olarak, Yenilenmi? Berkeley Ebeveyn Öz Yeterlik Ölçe?i'nin iç tutarl?l?k güvenilirli?i (Cronbach Alfa katsay?s?) hesaplanm??t?r.

Yüksek iç tutarl?l?k katsay?lar?, ölçek maddelerinin ayn? psikolojik yap?y? ölçmekte ne kadar tutarl? oldu?unu gösterir. Ayr?ca, ölçe?in zaman içindeki tutarl?l???n? de?erlendirmek amac?yla test-tekrar test güvenilirli?i gibi ek güvenirlik yöntemlerinin de kullan?lm?? olmas? muhtemeldir.

Faktör Analizi

Yenilenmi? Berkeley Ebeveyn Öz Yeterlik Ölçe?i'nin Türkçe adaptasyonunda, ölçe?in çok boyutlu yap?s?n?n Türk kültüründe de korundu?unu göstermek amac?yla faktör analizi teknikleri uygulanm??t?r. Bu analizler, ölçe?in orijinal yap?s?nda bulunan alt boyutlar?n (örne?in, Nurturing Efficacy, Discipline Efficacy) Türk örnekleminde de ayr??t???n? teyit etmi?tir.

Uyarlama çal??mas?, genellikle Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullanarak, maddelerin faktör yüklerinin yeterli düzeyde oldu?unu ve model uyum indekslerinin kabul edilebilir s?n?rlar içinde kald???n? göstermi?tir. Bu bulgular, ölçe?in Türk ebeveyn öz yeterli?ini geçerli bir ?ekilde ölçtü?ünü destekler.

Araç

Test Type: Uyarlama

Format: Likert Tipi Derecelendirme (Orijinal ölçek yap?s?na uygun olarak, genellikle 4'lü veya 5'li Likert format? kullan?l?r.)

ARABPSYCHOLOGY.COM

Language Available: Türkçe (Uyarlama), ?ngilizce (Orijinal)

Population Group: Ebeveynler

Age Group: Yeti?kin (Ebeveyn Ya? Grubu)

Population Details: Çocuk sahibi olan ve aktif ebeveynlik rolünü üstlenen bireyler.

Test Methodology: Ki?isel Beyan (Self-report) Psikometrik Ölçek

Anahtar Kelimeler

BPSE-R, Berkeley, Ebeveyn Stresi, Çocuk Geli?imi, Psikoloji, Self-Efficacy, Adaptasyon

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemi?.

Affiliation Email addresses: Sorumlu Yazar ?leti?im: tguler@hacettepe.edu.tr

Correspondence Address: Tülin Güler Y?ld?z (Hacettepe Üniversitesi, E?itim Fakültesi, Ankara).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in Türkçe uyarlama çal??mas? 2021 y?l?nda yay?mlanm??t?r. Ölçe?in kullan?m? ve izinleri için sorumlu yazar Tülin Güler Y?ld?z ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Akademik ara?t?rma amaçl? kullan?mlar için izin prosedürleri, yazar?n ba?l? oldu?u kurum ve telif haklar? çerçevesinde belirlenir.

Referanslar

Güler-Y?ld?z, T., Sahin, F., Haktan?r, G., & Holloway, S. (2021). Yenilenmi? Berkeley Ebeveyn Öz Yeterlik Ölçe?i'nin (BPSE-R) Türkçe'ye uyarlama çal??mas?. *Journal of Education and Future*,(19), 13-23. https://doi.org/10.30786/jef.778666

Makalenin tam metnine DergiPark üzerinden eri?ilebilir: dergipark.org.tr

Ölçe?e ait orijinal PDF dosyas?na buradan ula??labilir: yenilenmis-berkeley-ebeveyn-oz-yeterlik-olcegi-toad.pdf

Yenilenmi? Berkeley Ebeveyn Öz Yeterlik Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte yer almamaktad?r. Maddelerin tam listesi

ARABPSYCHOLOGY.COM

için lütfen referans olarak belirtilen akademik makaleye ba?vurunuz.

ARABPSYCHOLOGY.COM